

TANA FRENCH

»Kerta kaikkiaan lumoava
lukukokemus... Tana
French on yksinkertaisesti
erinomainen kirjailija.»

- GILLIAN FLYNN

SALA

PAIKASSA

Suomentanut
Seppo Raudaskoski

WSOY

Tana French

SALAPAIKASSA

SUOMENTANUT SEPPÖ RAUDASKOSKI



WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI



Lainaukset Thomas Morleyn laulusta *Jo kevätuuilet soivat*
suomentanut Kyllikki Solanterä.

ENSIMMÄINEN PAINOS

ENGLANNINKIELINEN ALKUTEOS
The Secret Place

COPYRIGHT © TANA FRENCH 2014
SUOMENKIELINEN LAITOS © SEPPÖ RAUDASKOSKI JA WSOY 2025
ISBN 978-951-0-50178-8
PAINETTU EU:SSA

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
LÖNNROTINKATU 18 A, 00120 HELSINKI
TUOTETURVALLISUUTEEN LIITTYVÄT TIEDUSTELUT:
TUOTEVASTUU@WSOY.FI

*Danalle, Elenalle, Mariannelle ja Quynh Giaolle,
jotka onneksi eivät olleet lainkaan tällaisia*

Prologi

RADIOSTA TULEE VÄHÄN väliä joku biisi, josta Holly kuulee aina vain pieniä pätkiä. *Hei muistatko kun silloin oltiin*, tytönään laulaa kirkkaasti ja kiihkeästi, ja nopea kevyt rytmi nostaa kuulijan varpaisilleen ja kiihdyttää hänen sydämensä sykkimään samaan tahtiin, mutta sitten biisi katoaa kuulumattomiin. Holly yrittää kysellä kaikilta, mikä biisi se oikein on, mutta ei erota siitä ikinä tarpeeksi, jotta voisi kuvailla sitä. Se tulee mieleen aina, kun pitää käydä jotain tärkeää keskustelua tai kun on kiire bussille; siinä vaiheessa kun tilanne taas rauhoittuu, jäljellä on enää hiljaisuus, tai sitten on Rihanna tai Nicki Minaj takomassa hiljaisuutta kadoksiin.

Tällä kertaa biisi kuuluu autosta; auton katto on taitettu alas, jotta sisään pääsisi mahdollisimman paljon auringonpaistetta tässä äkillisesti kesäksi puhjenneessa säässä, joka voi kaikota jo huomiseksi. Se saapuu pensasaidan yli puiston leikkikentälle, missä he varovat tiputtelemasta sulavaa jäätelöä koulutarvikeostostensa päälle. Holly istuu keinulla kasvot taivasta kohti ja katselee silmät sirrillään, kuinka auringonvalo heilahtelee ripsissä, mutta hän suoristautuu heti kuuntelemaan. »Tuo biisi», hän sanoo, »mikä se –» mutta juuri silloin Julia pudottaa jätskimöykyn tukkaansa ja ponnahtaa istumaan karusellissaan vittua huutaen, ja siinä vaiheessa kun Julia on saanut nenäliinan Beccalta ja lainannut Seleenan vesipulloa ja pyyhkinyt kastellulla paperilla tahman hiuksistaan kiroten koko ajan, että hän näyttää siltä kuin olisi ottanut suihin joltain huonosihtiseltä – häijy syrjäkareinen vilkaisu Hollyn suuntaan kertoo, että hän sanoo sen lähinnä punastuttaakseen Beccaa – niin, siinä vaiheessa auto on jo tiessään.

Holly syö jätskinsä loppuun ja alkaa roikkua keinunketjuista pää niin takakenossa, että hiusten latvat koskettavat melkein

maata, ja katselee muita pää vinossa ja ylösalaisin. Julia on asetunut loikoilemaan karuselliin ja kääntelee sitä hitaasti jaloillaan; karuselli kitisee verkkaisen säännöllisesti, rauhoittavasti. Selena makaa Julian vieressä mahallaan ja penkoo joutilaasti ostoskassiaan ja antaa Julesin tehdä kaikki työt. Becca on pujotellut itsensä kiipeilytelineeseen ja töpöttelee tötteröään kielenkärjellä, jotta jäätelöä riittäisi mahdollisimman pitkään. Liikenteen melu ja poikien huudot tihkuvat pensasaidan läpi auringon ja välimatkan sulostuttamina.

»Kaksitoista päivää jäljellä», Becca sanoo ja vilkaisee tarkistaakseen, ovatko muut iloisia asiasta. Julia kohottaa tötteröään kuin maljaksi, ja Selena kippistää sitä matematiikanvihkollaan.

Keinutelineen viereen jätetty valtava paperikassi roikkuu Hollywoodin mielen nurkasta ja tuottaa nautintoa silloinkin, kun hän ei ajattele sitä. Hänen tekisi mieli upottaa siihen kasvonsa ja molemmat kätensä, aistia kaikki se koskematon uutuus sormenpäissään ja syvällä nenässään: kiiltävä rengaskansio jonka kulmat ovat kolhiintumattomat, sävy sävyyn valittuja sulavalinjaisia lyijykyniä, joiden pitkät terävät kärjet voisivat puhkoa ihon haavoille, ja sarja geometrisia viivaimia, joiden jokainen pieni mittaviiva on puhdas ja kulumaton. Ja tänä vuonna on muutakin tavaraa: keltaisia pörroisiä pyyhkeitä nauhaan käärittyinä ja keltavalkoraitainen pussilakana liukkaassa muovipaketissaan.

Tsip-tsip-tsip-tsurrr, äänekäs pikkulintu laulaa kuumuuden keskeltä. Ilma on valkeaa, se saa kohteet kärventymään reunoiltaan keskustaa kohti. Katsettaan kohottava Selena on vain verkkainen hiustenheilautus ja avautuva hymy.

»Verkkokassit!» Julia sanoo kiehuvalle taivaalle yhtäkkiä.

»Hmmm?» Selena kysyy viuhkaksi levittämiltään siveltimiltä.

»Sisäoppilaiden varustelistalla on 'kaksi verkkokassia oppilaitoksen omaa pesulapalvelua varten'. Siis että mistä jotain sellaisia saa? Ja mitä niillä tehdään? En ole varmaan ikinä nähnyt mitään verkkokasseja.»

»Ne on sitä varten, että pidetään omat kamat yhdessä pesun aikana», Becca sanoo. Becca ja Selena ovat olleet sisäoppilaina alusta asti, siitä kun he kaikki olivat kaksitoistavuotiaita. »Jottei saa vahingossa jonkun muun inhottavia pikkareita.»

»Äiti osti minulle verkkokassin viime viikolla», Holly sanoo ja nousee samalla istumaan. »Voin kysyä että mistä», ja samalla kun sanat tulevat hänen suustaan, hän haistaa kodin kuivausrumusta kohoavan lämpimän pyykintuoksun; hän ravistelee taiteltavaa lakanaa äidin kanssa, ja Vivaldi polveilee taustalla. Yhtäkkiä, yhdeksi kammottavaksi yllättäväksi hetkeksi, ajatus sisäoppilaaksi menosta muuttuu hänen sisällään tyhjiöksi, joka luhistaa hänen rintakehensä. Hän haluaa huutaa äitiä ja isää, hän haluaa heittäytyä heidän jalkojensa juureen ja rukoilla, että saisi jäädä kotiin ikuisiksi ajoiksi.

»Hol», Selena sanoo lempeästi ja kohottaa hymyillen kasvonsa, kun karuselli kuljettaa hänet Hollyn editse. »Ihan mahtavaa siitä tulee.»

»Joo», Holly sanoo. Becca tarkkailee häntä kiipeilytelineen tankoa pusertaen, sillä huoli on alkanut heti pistellä häntä.

Ja sitten hetki menee ohi. Jäljellä on vain pieniä jäämiä, jotka tuntuvat hiukkasina ilmassa ja rahisevat hänen rinnassaan – vielä ehtii muuttaa mieltä, äkkiä ennen kuin on myöhäistä, juokse juokse kotiin saakka ja työnnä pää piiloon. *Tsip-tsip-tsurrr*, pieni äänekäs lintu laulaa pilkallisesti ja näkymättömänä.

»Minä varaan ikkunasängyn», Selena sanoo.

»Eikä vetele», Julia vastaa. »Ei saa varata vielä, kun minä ja Hol ei edes tiedetä, että millaisia ne huoneet on. Sinun pitää odottaa siihen asti, että päästään sinne.»

Selena nauraa hänelle, kun he pyörivät hitaasti lehvästön kuumissa väreilevissä varjoissa. »Kyllä sinä tiedät, millaisia ikkunat on. Kannattaa varata heti.»

»Minä päätän sitten, kun päästään sinne. Koeta kestä.»

Becca katselee yhä Hollya kurttuisten kulmiensa alta ja nakertaa hajamielisesti jäätelöään. »Minä varaan sängyn, joka on kauimpana Juliasta», Holly sanoo. Kolmosluokkalaisia on neljä per huone, ja tämä nelikko menee samaan huoneeseen. »Se kuorsaa niin kuin hukkuva puhveli.»

»Haise pahalle, en tosiaan kuorsaa. Minä nukun niin kuin siro keijuprinsessa.»

»Kyllä kuorsaat joskus», Becca sanoo ja alkaa heti punastella omaa rohkeuttaan. »Viimeksi kun olin teillä yökylässä, niin se

kuorsaus ihan tuntui, siis että koko huoneessa tuntui värinää», ja Julia näyttää hänelle keskisormea ja Selena nauraa, ja Holly hymyilee hänelle eikä malta oikein odottaa ensi viikon sunnuntaita.

Tsip-tsip-tsurrr, lintu laulaa vielä kerran, raukeammin, uneliaasti sammaltaen. Sitten laulu hiipuu pois.

1

HÄN TULI SUORAAN puheilleni. Useimmat pysyttelevät minusta välimatkan päässä. Katkonaista mutinaa vinkkipuhelimessa, *minä näin vuonna -95*, ei nimeä, luuri korvaan jos kysyn sitä. Printattu kirje, joka on postitettu väärästä kaupungista ja put-sattu sormenjäljistä. Jos haluamme tavoittaa ilmoittajan, meidän pitää yleensä lähteä etsimään. Mutta hän, hän oli ainoa joka tuli etsimään minua.

En tunnistanut häntä. Olin portaikon yläpäässä matkalla osastohuoneeseen virtaa askelissani. Toukokuun aamu tuntui kesäiseltä, ja mehukas auringonpaiste virtasi vastaanoton ikkunoista niin, että koko huone säröisine rappauksineen täyttyi valosta.

Huomasin hänet, totta kai huomasin. Pitkä platinanvaalea poninhäntä ja tyylikäs koulupuku: tummansinivihreä skottiruutuhame, tummansininen bleiseri. Poliisin lapsi, päättelin, joku joka odotteli isältään kyytiä hammaslääkäriin. Ehkä tarkastajan tytär. Ainakin isällä oli enemmän rahaa kuin minulla. Vaikutelma ei johnutunut vain bleiserin rintamuksen vaakunasta vaan myös ylhäisen raukeasta asennosta; tyttö istua retkotti pää kallellaan niin kuin olisi voinut ottaa koko aseman omistukseensa, jos vain olisi vauvautunut tekemään tarvittavat paperityöt. Ohitin hänet – nyökkäsin pikaisesti siltä varalta, että hän oli pomoni tytär – ja tartuin osastohuoneen ovenkahvaan.

En tiedä, tunnistiko hän minut. Ehkä ei. Edellisestä tapaamisestamme oli kuusi vuotta, hän oli ollut silloin vielä lapsi, eikä minussa ole muuta mieleenjäävää kuin punainen tukka. Oli hän voinut jo unohtaa. Tai sitten hän oli tunnistanut minut saman tien mutta salannut sen jostain syystä.

Hän antoi sihteerimme hoitaa esittelyt. »Ylikonstaapeli Moran, teille tuli vieras», sihteeri sanoi ja osoitti kynällään sohvalle päin. »Neiti Holly Mackey.»

Auringonvalo välähti kasvoillani, kun käännähdin ympäri, ja sitten... niinpä tietysti. Olisihan minun pitänyt tunnistaa hänet silmistä. Suuret ja kirkkaansiniset, ja silmäluomien sirossa kaaressa oli jotain erikoista: kissamaista viirua, vanhan maalauksen kalpeaa jalokivikoristeista tyttöä, salaisuutta. »Holly», sanoin ja ojensin käteni. »Terve. Pitkästä aikaa.»

Silmät tuijottivat minua hetken rävähtämättä ja havainnoivat minusta kaiken paljastamatta mitään hänestä itsestään. Sitten Holly nousi seisomaan. Hän kätteli vieläkin kuin pikkutyttö, veti kätensä liian äkkiä pois. »Hei, Stephen», hän sanoi.

Ääni kuulosti hyvältä. Kirkkaalta ja rauhalliselta, ei miltään piirroshahmomaiselta kiekunalta. Korostus oli melko fini muttei mitenkään tymeään, väärennetyn yläluokkainen. Eikä hänen isänsä olisi suvainnutkaan sellaista. Jos Holly olisi ruvennut puhumaan sillä lailla kotona, hän olisi lentänyt saman tien yksityiskoulusta kunnan kouluun.

»Miten voin auttaa?»

Vastaus hiljemmalla äänellä: »Minun pitää antaa sinulle yksi juttu.»

Se hämmensi minua. Kymmentä yli yhdeksän aamulla koulu-puku päällä – Holly lintsasi sellaisesta koulusta, jossa lintsaus pantaisiin merkille. Kyse ei ollut mistään vuosikausia myöhästyneestä kiitoskortin toimittamisesta. »Niinkö?»

»No siis ei täällä.»

Hän vilkaisi sivusilmin sihteeriamme viestiäkseen, että halusi antaa sen kahden kesken. Teinityttö on aina varuillaan. Rikostutkijan lapsi on kahta enemmän varuillaan. Ja Holly Mackey oli sellainen tyttö, että jos olisin sotkenut juttuun jonkun jota hän ei kaivannut, asiointi olisi loppunut tältä päivältä siihen.

Sanoin: »Mennään jonnekin missä voidaan puhua.»

Minä tutkin ratkaisemattomia rikoksia. Kun tuomme todistajia puhutettaviksi, he haluavat kuvitella, ettei heidän puheillaan ole niin väliä; ei tämä oikeasti ole murhatutkinta, ei sellainen kunnollinen jossa on pyssyjä ja käsirautoja, ei mitään sellaista mikä pyyhkäisee

ihmisen elämän läpi kuin tornado. Kyse on vain jostain vanhasta ja pehmoisesta, reunoilta nukkaiseksi kuluneesta. Me emme halua rikkoo heidän kuvitelmaansa. Pääkuulusteluhuoneemme näyttää mukavalta hammaslääkäriin odotushuoneelta. Upottavia sohvia, sälekaihtimia, lasipöytä jolla on koirankorville luettuja aikakauslehtiä. Paskaa teetä ja kahvia. Ei tarvitse kiinnittää huomiota nurkassa olevaan videokameraan tai eräiden kaihtimien takana olevaan yksisuuntaiseen peiliin, ei ainakaan jos ei halua, eivätkä puhutellut tosiaankaan halua. Tämä ei satu lainkaan, hyvä herra, muutama minuutti vain, niin sitten pääsette takaisin kotiin.

Vein Hollyn sinne. Joku toinen penska olisi säpsähdellyt koko matkan ja vilkuillut pää pyörien, mutta Hollylle näissä kuvioissa ei ollut mitään uutta. Hän lähti kulkemaan pitkin käytävää niin kuin olisi ollut kotonaan.

Tarkastelin häntä matkan varrella. Varttuminen onnistui häneltä hyvin. Keskimittainen tai vähän alle. Hoikka, oikein hoikka, mutta luonnollisella tavalla – ei näyttänyt nälkiintyneeltä. Ehkä puolimatassa kohti lopullisia kurvejaan. Ei mikään tyrmävä kaunotar, ei ainakaan vielä, mutta ei hänessä ollut mitään rumaakaan – ei finnejä, ei hammasrautoja, naamassa ei ollut mitään vinossa – ja silmiensä ansiosta hän ei ollut mikään blondiklooni vaan tyttö, jota tulee vilkaiseeksi toisenkin kerran.

Oliko poikakaveri lyönyt häntä? Kähminyt häntä, raiskannut hänet? Oliko Holly halunnut tulla puhumaan minulle eikä seksuaalirikososaston ventovieraille?

Minun pitää antaa sinulle yksi juttu. Todisteko?

Hän sulki kuulusteluhuoneen oven perässämme, pieni ranneleike ja kolahdus. Katseli ympärilleen.

Käynnistin kameran huolettomasti näppäisten. Sanoin: »Käy istumaan.»

Holly ei liikahtanut. Hän kuljetti sormeaan pitkin vihreää sohvapäällistä, jossa oli kulahtaneita läiskiiä. »Tämä huone on kivempi kuin aiemmat.»

»Onko kaikki hyvin?»

Hän katseli yhä huonetta eikä minua. »Ei tässä mitään.»

»Haenko sinulle teetä? Tai kahvia?»

Päänpudistus.

Odotin. Holly sanoi: »Sinä olet vanhennut. Näytit ennen joltain opiskelijalta.»

»Ja sinä näytit pikkulapselta, joka otti nukkensa mukaan kuulusteluihin. Clarako sen nukan nimi oli?» Se sai hänet kääntämään kasvonsa minua kohti. »Sanoisin, että olemme vanhenneet molemmat.»

Hän hymyili ensimmäistä kertaa. Pieni hymynrutistus, sellainen jonka muistin takavuosilta. Silloin siinä oli ollut jotain murheelista, se oli jäänyt joka kerta kaiheartamaan mieltäni. Niin nytkin.

Hän sanoi: »Kiva nähdä sinua.»

Kun Holly oli ollut yhdeksän tai kymmenen vanha, hän oli ollut todistajana murhajatussa. En ollut hoitanut juttua, mutta olin hoitanut puhutuksen. Olin kirjannut muistiin hänen lausuntonsa ja valmistellut hänet oikeudenkäyntiä varten. Hän ei ollut halunnut mennä sinne, mutta oli kuitenkin mennyt. Ehkä hänen poliisi-isänsä oli pakottanut. Ehkä. En ollut kuvitellut osaavani tulkita edes sen ikäistä Hollya.

»Samat sanat», sanoin.

Nopea hengenveto, joka kohotti hänen hartioitaan, ja päännyökkäys – ele oli suunnattu hänelle itselleen, niin kuin jokin olisi loksautanut hänen mielessään kohdalleen. Hän laski reppunsa lattialle. Työnsi peukalonsa takinliepeen alle ja kohotti kouluvaakunaa näyttääkseen sitä minulle. Hän sanoi: »Minä käyn nykyään Kildaa.» Sitten hän jäi katsomaan minua.

Tunsin itseni röyhkeäksi, kun julkesin nyökätä. St. Kilda ei ole sellainen koulu, josta minunlaiseni olisi pitänyt kuulla. Enkä olisi kuullutkaan, ellei olisi ollut sitä kuollutta poikaa.

Tyttökoulu, yksityiskoulu, vehreä esikaupunkialue. Nunnia. Vuosi sitten kaksi nunnaa löysi aamukävelyllään pojan lojumasta metsikössä koulunpihan peränurkassa. Ensin he luulivat, että poika nukkui ja oli ehkä humalassa. He valmistautuivat antamaan hänelle huutia ja selvittämään, kenen kallisarvoista hyveellisyyttä hän oli ollut turmelemassa. Jyrähtivät täydellä nunnaanäänellään: *Nuori mies!* Mutta poika ei liikahtanut.

Christopher Harper, ikä kuusitoista, kävi poikakoulua yhden kadun ja kahden erittäin korkean muurin päässä. Jossain vaiheessa yötä joku oli lyönyt häneltä kallon hajalle.

Juttuun käytettiin tarpeeksi työvoimaa toimistokorttelin rakentamiseen ja tarpeeksi ylityötunteja asuntolainojen pois maksamiseen ja tarpeeksi paperia joen patoamiseen. Epäilyttävä vahtimestari, hanslankari, joku muu – kaikki suljettiin pois. Luokkakaveri joka oli tapellut uhrin kanssa – sekin suljettiin pois. Lähtienoon pelottavat ulkomaalaiset oli nähty pelottamassa lähitienoolla – heidät suljettiin pois.

Sen jälkeen ei tapahtunut enää mitään. Ei enää uusia epäiltyjä, ei mitään syytä miksi Christopher olisi ollut St. Kildan tontilla. Sitten yhä vähemmän ylitöitä, ja vähemmän miehiä, ja lisää tapahtumattomuutta. Ei sitä voi ääneen sanoa, kun uhrina on alaikäinen, mutta juttu oli loppuun käsitelty. Oltiin jo vaiheessa, jossa kaikki tutkintapaperit olivat murharyhmän kellarissa. Ennen pitkää media alkaisi ahdistella päällystöä ja juttu päättyisi meidän ovellemme, viimeiselle mahdolliselle ovelle.

Holly nykäisi takinliepeensä suoriksi. »Tiedät varmaan Chris Harperin», hän sanoi. »Vai mitä?»

»Tiedän», sanoin. »Olitko sinä siihen aikaan St. Kildassa?»

»Olin. Olen ollut siellä ykköseltä asti. Olen nyt nelosella.»

Hän lopetti siihen – hän halusi että joudun tekemään työtä joka askeleen eteen. Yksikin väärä kysymys, niin hän heittäisi minut menemään. Olisin liian vanha, olisin taas yksi joutava aikuinen joka ei tajunnut. Etenin varovasti.

»Oletko sisäoppilas?»

»Viimeiset kaksi vuotta, joo. Vain maanantaista perjantaihin. Viikonlopuiksi menen kotiin.»

En muistanut päivämäärää. »Olitko siellä sinä iltana, kun se tapahtui?»

»Sinä iltana, kun Chris tapettiin.»

Sininen kiukunvälähdys. Isänsä tyttö – ei sietänyt kiertelyä ja kaartelua, ei ainakaan muilta ihmisiltä.

»Sinä iltana, kun Chris tapettiin, niin», sanoin. »Olitko sinä siellä?»

»No en tapahtumapaikalla. Tietenkään. Mutta olin koulussa, joo.»

»Näitkö mitään? Kuulitko mitään?»

Taas kiukkua, ja tällä kertaa se kipunoi kirkkaammin. »Meiltä

kysyttiin tuota jo. Murhatutkijat kysyivät suunnilleen tuhanteen kertaan.»

Sanoin: »Mutta onhan sinulle voinut tulla jotain mieleen jälkeenpäin. Tai ehkä olet sittenkin päättänyt kertoa nyt jostain.»

»En minä tyhmä ole. Kyllä minä tiedän nämä jutut. Etkö muista?» Hän oli jo noussut varpaisilleen ja valmistautui lähtemään ovesta.

Taktiikanvaihdos. »Tunsitko sinä Chrisin?»

Holly rauhoittui. »Näin häntä silloin tällöin. Meidän koulut tekee paljon juttuja yhdessä, ja siinä tutustuu muihin. Ei me mitään läheisiä oltu, mutta pyörittiin jonkun kerran samoissa porukoissa.»

»Millainen hän oli?»

Olankohautus. »Poika.»

»Piditkö hänestä?»

Taas olankohautus. »Poika siinä missä muutkin.»

Tunnen jonkin verran Hollyn isää. Frank Mackey. Työskentelee peitetehtävissä. Jos hänelle esittää suoria kysymyksiä, hän väistää ja lähestyy sivusta, ja jos häntä yrittää lähestyä sivukautta, hän karkaa eteenpäin. Sanoin: »Sinä tulit tänne, koska haluat kertoa minulle jotain. Minä en rupea leikkimään arvuutusleikkejä, joita en voi voittaa. Jos et ole varma haluatko kertoa minulle, niin mene sitten pois ja mieti, kunnes olet varma. Muussa tapauksessa kakaise ulos.»

Tällaisesta puheesta Holly piti. Hän melkein hymyili taas mutta nyökkäsi vain sitten.

»Siellä on sellainen taulu», hän sanoi. »Koulussa. Ilmoitus-taulu. Se on ylimmässä kerroksessa kuviluokkaa vastapäätä. Sitä sanotaan Salapaikaksi. Jos on joku salaisuus, jos vaikka vihaa vanhempiaan tai tykkää jostain pojasta tai mitä ikinä, niin voi kirjoittaa sen salaisuuden kortille ja kiinnittää kortin tauluun.»

Oli turha kysyä, miksi kukaan haluaisi tehdä niin. Teinityttöjä ei voi ymmärtää. Minulla on sisaria. Opin aikoinaan sulkemaan tällaiset kysymykset mielestäni.

»Me oltiin kavereiden kanssa eilisiltana kuviluokassa – tehdään siellä yhtä ryhmätyötä. Unohdin puhelimen luokkaan kun lähdettiin enkä huomannut sitä ennen kuin valojen

sammuttamisen jälkeen, joten en voinut hakea sitä illalla. Menin hakemaan sitä heti aamusta, ennen aamupalaa.»

Kertomus tuli hänen suustaan ihan liian sujuvasti – ei taukoja eikä takeltelua, ei edes yhtä silmänräpäytystä. Kenen tahansa muun tytön kohdalla olisin veikannut, että juttu on palturia. Mutta Holly oli saanut näissä asioissa harjoitusta, ja hän oli poliisin tytär; ties vaikka Frank olisi vaatinut häneltä virallisen lausunnon aina kun hän tuli myöhässä kotiin.

»Minä vilkaisin sitä taulua ohi mennessä», Holly sanoi. Sitten hän kumartui heilauttamaan koululaukkunsa läpän auki. »Ihan sattumalta.»

Ja siinä se tuli: käsi pysähtyi laukussa olevan vihreän kansion ylle. Hän empi ylimääräisen sekunnin kumarrellessaan laukun ääressä, kasvot minusta pois päin ja valahtaneen poninhännän kätkeminä. Tällaisia hermostuneisuuden merkkejä olin etsinytkin. Hän ei sittenkään ollut läpeensä viilipyttymäinen ja suvereeni.

Sitten hän suoristautui ja kohtasi taas katseeni naama ilmeettömäksi muuttuneena. Hän ojensi vihreän kansion minulle. Irrotti otteensa heti kun kosketin sitä, niin nopeasti että se melkein lipesi kädestäni.

»Tämä oli siellä taululla.»

Kansion kanteen oli kirjoitettu: »Holly Mackey, 4L, yhteiskuntaoppi». Sisällä oli läpinäkyvä muovitasku. Sen sisällä oli taskunnurkkaan valunut nasta ja pahvinpala.

Tunnistin pahviin printatun naaman nopeammin kuin olin tunnistanut Hollyn kasvot. Poika oli näkynyt viikkokaudet joka etusivulla ja TV-ruudulla ja jokaisessa osaston tiedotteessa.

Tämä oli eri kuva hänestä. Poika oli ikuistettu syksynkeltaista lehtivilinää vasten, kun hän oli ollut käännähtämässä katsomaan taakseen ja hänen suunsa oli ollut aukeamassa nauruun. Komea. Ruskeat kiiltävät hiukset, pitkä poikabändimäinen otsatukka ja koiranpentumaiset surusilmät. Puhdas iho, rusottavat posket, pieni ripaus pisamia poskipäillä. Leuka, joka olisi kehittynyt jämeräksi jos hän olisi saanut elää. Leveä hymy, joka veti silmät sirrilleen ja nenän nirpalleen. Vähän kukkopoikamaisuutta, vähän herttaisuutta. Nuori, ja kaikkea sitä mitä mielessä versoo vihreänä aina kun kuulee sanan *nuori*. Kesäromanssia, pikkuveljen sankaria, tykinruokaa.

Kasvojen ja sinisen T-paidan väliin oli liimattu jostain kirjasta leikattuja sanoja, jotka oli aseteltu harvakseltaan kuin lunnasvaatimuksessa. Sanojen reunat oli leikattu tarkasti kirjainten läheltä.

Minä tiedän kuka hänet tappoi.

Holly katseli minua vaiti.

Käänsin muovitaskua kädessäni. Puhdasta valkoista pahvia, sellaista jota voi ostaa mistä tahansa valokuviansa tulostamiseen. Ei kirjoitusta, ei mitään.

Kysyin: »Oletko koskettanut tätä?»

Katse kohti kattoa. »En tietenkään ole. Menin kuviluokkaan hakemaan tuon» – hän osoitti muovitaskua – »ja katkoveitsen. Irrotin nastan veitsellä ja pyydystin kortin ja nastan taskuun.»

»Hyvin toimittu. Entä sen jälkeen?»

»Pidin taskua piilossa paidan alla siihen asti, että pääsin huoneeseeni, ja panin sen sitten kansion väliin. Sen jälkeen sanoin, että olen kipeä, ja menin takaisin sänkyyn. Kun terveydenhoitaja oli käynyt, hipsin pois koulusta ja tulin tänne.»

Kysyin: »Miksi?»

Holly katsoi minua kulmat koholla. »Koska arvelin, että haluaisitte ehkä tietää. Jos sinua ei kiinnosta, niin heitä tuo sitten pois ja minä menen takaisin kouluun ennen kuin ne huomaavat, että lähdin.»

»Kiinnostaa minua. Ja hienoa, että huomasit tämän. Mietin vain, että mikset vienyt tätä opettajillesi, tai isällesi.»

Holly vilkaisi seinäkelloa ja pani ohimennen merkille videokameran. »Voi hitto. Siitä tulikin mieleen. Terveydenhoitaja tulee taas ruokavälkällä, ja jos en ole siellä silloin, ne saavat sätkyn. Voitko soittaa kouluun ja esiintyä isänäni ja sanoa, että minä olen sinun seurassasi? Sanot että ukki tekee kuolemaa, ja kun soitit asiasta minulle, niin minä otin hatkat kertomatta kellekään, koska en halua että minut lähetetään kuraattorille puhumaan jostain tunteistani.»

Hän oli miettinyt kaiken valmiiksi puolestani. »Soitan kouluun. Mutta en esiinny isänäsi.» Tuskastunut puuskahdus Hollylta. »Kerron vain, että halusit toimittaa meille erään asian ja että se oli sinulta fiksusti toimittu. Eiköhän se riitä pitämään sinut poissa vaikeuksista. Vai mitä?»

»Ihan sama. Mutta voitko sanoa niille sentään sen, etten saa puhua tästä kellekään? Etteivät ne rupea tenttaamaan?»

»Sopii.» Chris Harper nauroi minulle yhä, ja hänen hartioissaan näytti olevan tarpeeksi energiaa puolen Dublinin tarpeisiin. Työnsin hänet takaisin kansioon ja suljin kannen. »Oletko kertonut tästä muille? Parhaalle kaverillesi? Ei haittaa jos olet, mutta minun pitää tietää siitä.»

Hollyn ilmeeseen hiipi poskipään kaarta pitkin varjo, joka sai hänen suunsa näyttämään vanhemmalta ja vähemmän mutkattomalta. Hänen ääneensä tuli jokin pohjavire. »En. En ole kertonut kellekään.»

»Hyvä on. Minä soitan nyt, ja sitten kirjaan sinulta lausunnon muistiin. Haluatko jommankumman vanhemmistasi paikalle?»

Se palautti Hollyn entiselleen. »En herranjumala. Onko jonkun pakko olla paikalla? Etkö sinä voi kirjata sitä?»

»Minkä ikäinen sinä olet?»

Hän harkitsi valehtelemista. Päättyi ettei se kannata. »Kuusi-toista.»

»Tarvitaan asianmukainen aikuinen. Joka pitää huolen, etten pelottele sinua.»

»Et sinä pelota minua.»

No älä ihmeessä. »Tiedän kyllä. Mutta silti. Odottele sinä täällä, keitä vaikka teetä jos haluat. Palaan parin minuutin päästä.»

Holly istua tömähti sohvalle ja käpertyi kerälle – veti jalat alleen ja kietoi kädet ympärilleen. Tarttui poninhäntäänsä ja alkoi järsiä sen päätä. Rakennuksessa oli tukahduttavan kuuma niin kuin yleensäkin, mutta hän näytti palelevan. Hän ei kohottanut katsettaan, kun lähdin.

Kaksi kerrosta alempana seksuaalirikososastolla oli aina sosiaalityöntekijä päivystämässä. Hain hänet kuulusteluhuoneeseen ja kirjasin Hollyn lausunnon muistiin. Kun se oli hoidettu, kysyin käytävällä sosiaalityöntekijältä, voisiko hän heittää Hollyn takaisin St. Kildaan. Holly katsoi minua murhaavasti. Sanoin hänelle: »Jos menet hänen kyydillään, se todistaa että kävit täällä oikeasti etkä vain pyytänyt poikakaveria soittamaan puolestasi. Koulussa ei olla sinulle silloin niin vihaisia.» Hollyn ilme kertoi, ettei selitykseni mennyt läpi.

Hän ei kysynyt, mitä tapahtuisi seuraavaksi tai mitä me tekisimme kortille. Hän tiesi, että oli turha kysyä. Hän sanoi vain: »Nähdään pian.»

»Kiitos kun tulit. Hyvin tehty.»

Tähän Holly ei vastannut mitään. Hän vain soi minulle pienen hymyn ja heilautti kättään puolittain ivallisesti, puolittain vilpittömästi.

Katselin kuinka hänen suora selkensä loittoni käytävällä sosiaalitaidin lamsiessa hänen vierellään ulkonevin jalkaterin ja yrittäen jutella mukavia, ja silloin älysin, ettei Holly ollut vastannut kysymykseeni. Hän oli väistänyt sen kauniilla kaarroksella kuin rullaluistelija ja jatkanut sitten suoraan eteenpäin.

»Holly.»

Hän kääntyi ja nosti samalla laukunhihnaa ylemmäs olkapäällään. Varuillaan.

»Kysyin äsken, että miksi sinä toit tämä minulle.»

Holly katsoi minua arvioivasti. Hänen ilmeensä herätti levottomuutta, samanlaista kuin silloin kun kuvittelee maalauksen seuraavan katseella.

»Silloin aikoinaan», hän sanoi. »Kaikki olivat koko vuoden ihan varpaisillaan. Pelkäsivät että jos sanoisivat yhdenkin väärän sanan, niin saisin hermoromahduksen ja minut vietäisiin pois pakkopaidassa ja suu vaahdossa. Isäkin pelkäsi – teeskenteli ettei se homma vaivannut yhtään, mutta minä kyllä huomasin että hän oli huolissaan ihan koko ajan. Se oli ihan... äääähhh!» Karhea äännähdys, joka säteili silkkaa raivoa. Kämmenet auki ja sormet levällään. »Sinä olit ainoa joka ei kantanut huolta siitä, että alanko minä pitää itseäni ihan pelkurina. Olit vain että ookoo, ikävä juttu mutta mitä siitä, ihmisille sattuu vähän väliä pahempaakin ja aina siitä selvitään. Että hoidetaan nyt homma vain alta pois.»

Alaikäisiä todistajia on äärimmäisen tärkeää kohdella hienotunteisesti. Meille pidetään aiheesta työpajoja, ja PowerPoint-esityksiäkin jos oikein tuuri käy. Mutta muistan kyllä, millaista oli nuorena. Useimmat unohtavat. Pieni rippunen hienotunteisuutta tuntui oikein mukavalta. Vähän isompi rippunen tuntui vielä ihan hyvältä. Siitä vielä isompi, niin nuoren alkoi tehdä mieli vetää sössöttäjää turpaan.

Sanoin: »Todistajan homma on kyllä pirun inhottava. Kenelle tahansa. Mutta sinä selvisit siitä paremmin kuin useimmat.»

Tällä kertaa hymyssä ei ollut yhtään ivaa. Paljon muuta kyläkin, mutta ei ivaa. »Voisitko selittää niille koulussa, etten minä kuvittele olevani mikään pelkuri?» Holly kysyi sosiaalityöntekijältä, joka yritti näyttää vielä entistäkin hienotunteisemmalta kätkeäkseen hämmennyksensä. »Siis en yhtään.» Sitten hän lähti.

Luonteeseeni kuuluu, että minulla on suunnitelmia.

Heti kun olin vilkuttanut heipat Hollylle ja sosiaalityöntekijälle, otin järjestelmästä esiin Harperin tapauksen tiedot.

Tutkinnanjohtaja: Antoinette Conway.

Ei pitäisi olla mikään skandaali, että murharyhmässä on nainen, ei edes maininnan arvoinen asia. Moni veteraaneista on kuitenkin vanhan koulukunnan miehiä – ja niin on moni nuoremmistakin. Tasa-arvoajattelu on niin paperinohutta, että sen voisi raaputtaa pois sormenkynnellä. Huhumylly kertoo, että Conway sai työnsä panemalla jotakuta, tai että hän sai sen täyttämällä sopivat kiintiöt – hänessä on jotain ylimääräistä, jotain muuta kuin irlantilaista kalvakuutta ja pottunaamaisuutta. Kellertävä iho, voimakaslinjaiset poskipäät ja nenä, kiiltävän sinimusta tukka. Saman huhumyllyn mukaan on sääli ettei hän ole pyörätuolissa, koska silloin hän olisi jo poliisipäällikkö.

Minä tunsin Conwayn, näöltä ainakin, ennen kuin hän oli kuuluisa. Hän oli ollut poliisikoulussa kaksi vuosikurssia alempana. Pitkä tyttö, kireälle vedetty poninhäntä. Juoksijan ruumiinrakenne, pitkät raajat ja pitkät lihakset. Leuka aina pystyssä, selkä aina suorana. Monikin mies pörräsi Conwayn ympärillä hänen ensimmäisellä viikollaan – he yrittivät vain auttaa häntä kotiutuun, heistä oli mukavaa olla ystävällinen, mukavaa olla mukava, ihan vaan sattumaa että toisennäköiset tytöt eivät kokeneet samaa kohtaloa. Mitä Conway sitten vastasikin näille pojille, ensimmäisen viikon jälkeen he lakkasivat yrittämästä häntä. Sen sijaan he alkoivat vittuilla hänelle.

Kaksi vuotta minun perässäni koulutuksessa. Pääsi pois univormusta vuotta minun jälkeeni. Pääsi murharyhmään samaan aikaan kun minä pääsin ratkaisemattomien rikosten osastolle.

Ratkaisemattomien rikosten osasto on hyvä paikka. Hemmetin hyvä minunlaiselleni tyyppille: työväenluokkainen dublinilainen, suvun ensimmäinen joka meni lukioon eikä oppisopimuskoulutukseen. Minä pääsin pois univormuhommista 26-vuotiaana ja siirryin rikospoliisin yleisyksiköstä siveyspoliisiosastolle 28-vuotiaana – Hollyn isä antoi minusta suosituksen. Ratkaisemattomien rikosten osastolle pääsin samalla viikolla kun täytin 30 – toivoin ettei kukaan ollut suositellut minua, mutta pelkäsin että oli. Nyt olen 32-vuotias. On aika jatkaa uralla eteenpäin.

Ratkaisemattomien rikosten osasto on hyvä paikka. Murharyhmä on parempi.

Hollyn isä ei olisi voinut puhua minua henkirikososastolle, vaikka olisin halunnutkin. Murharyhmän pomo vihaa häntä verisesti. Eikä varsinaisesti pidä minustakaan.

Siinä jutussa, jossa Holly oli todistajanani, minä hoidin pidätyksen. Minä luin pidätetylle hänen oikeutensa, minä napsautin käsiraudat ranteisiin, minä allekirjoitin pidätyslomakkeen. Olin pelkkä tutkinta-avustaja, jonka olisi pitänyt luovuttaa kaikki eteeni tulleet merkittävät asiat muille; minun olisi pitänyt istua tutkintahuoneessa kuin kiltti poika ainakin ja kirjata muistiin hyödyttömiä silminnäkijäläusuntoja. Hoidin pidätyksen silti. Olin ansainnut sen.

Luonteeseeni kuuluu myös, että haistan maalipaikat.

Se pidätys, ja Frank Mackeyn suositus, olivat järjestäneet minut pois yleisyksiköstä. Se pidätys oli avannut minulle tilaisuuden päästä ratkaisemattomien rikosten osastolle. Se pidätys oli lukinnut minulta oven murharyhmään.

Kuulin lukon naksautuvan sillä hetkellä kun naksautin käsiraudat ranteisiin. *Teillä ei ole velvollisuutta sanoa mitään, mikäli ette itse halua*, ja tiesin saman tien joutuvani toistaiseksi murharyhmän mustalle listalle. Naks. Mutta jos olisin antanut jonkun muun hoidtaa pidätyksen, olisin joutunut umpikujalaisten listalle ja edessäni olisi ollut vuosikymmenet hyödyttömien silminnäkijäläusuntojen muistiin kirjaamista. *Kaikki sanomanne kirjataan muistiin, ja sitä voidaan käyttää todisteena.* Klik.

Kun maalipaikan haistaa, se pitää käyttää. Olin varma, että lukko aukeaisi taas jossain vaiheessa.

»Minä tiedän kuka hänet tappoi.»

Poliisi Stephen Moran on kiihdyksissään: nuoren Chris Harperin tapaus näyttää vihdoinkin avaavan hänelle tien Dublinin murharyhmään. Poika löydettiin vuotta aiemmin murhattuna kalliin yksityisen tyttökoulun mailta, sypressien reunustamalta salaiselta aukiolta.

Kun rikosylikonstaapeli Antoinette Conway lähtee käymään koululla ja avaa tutkinnan uudelleen, Moran tarttuu tilaisuuteen. Mutta tyttökoulun klaustrofobiseen, etuoikeutettuun maailmaan kätkeytyy julmuutta ja salaperäisyyttä, jota poliisit eivät ole osanneet edes kuvitella. Teini-ikäisten tyttöjen ystävyys-suhteiden takana vaikuttavat tiukka arvojärjestys, valtataistelu ja kaikkein vaarallisimmat, tarkoin varjellut salaisuudet.

